

slag til større Reformers i Kirken; i alt Fald er der ikke hidtil hørt noget derom. Jeg tror, at den nuværende højtærede Minister har som Program at bevare det fra Fortiden nebarbede og navnlig at lade Kirken i Fred, og jeg tror ikke, at den højtærede Minister vil være en saadan Reformator i Kirken, at han nødvendig maa have en paalidelig Departementschef, der kunde hjælpe ham i den Henseende, og skulde vi endelig komme ind paa Reformering af Kirken og dens Forhold til Staten, turde det være givet, at det maa være i den Retning, at Kirken fik større Selvstændighed, at de egentlige kirkelige Myndigheder, et Kirkeraad — jeg taler ikke om det nuværende Kirkeraad, men om en Organisation af et kirkeligt Raad af Vægmand i Forening med gejstlige Embedsmænd — fik Lov til at styre Folketjens Affærer mere selvstændigt, end det nu er Tilfældet, og det vilde jo medføre, at Ministeriet fik mindre at gøre dermed, end det nu har. Det kan altsaa ikke anføres som Grund til at forøge Ministeriets Personale med en Departementschef. Jeg tillader mig at tro, at de Reformers i kirkelig Henseende, som man kan vente under den nuværende Minister, vilde ikke blive mere indgribende, end at den ærede Minister med den Assistance, han nu har i det gejstlige Kontor, og kan faa af Bistopper og andre gejstlige, meget godt kan overkomme det. Det skulde glæde mig at høre af den ærede Minister, at han paatænker store og indgribende Reformers i Kirkens Forhold til Staten. Det vilde for mig være et Motiv til at stemme for Oprettelsen af et saadant Embede, som der her er Tale om.

Den Hovedindvending, jeg gjør mod dette Lovforslag, er mere af en rent praktisk Karakter. Den ærede Minister talte om det abnorme i den Stilling, der nu er etableret oppe i Ministeriet, og saa kommer han og foreslaar her, at vi skulle oprette et nyt Departement, som kun bestaar af et eneste Kontor og det et forholdsvis temmelig lille Kontor, et Kontor, der ikke er saa stort i Henseende til Arbejdskraft som i mange andre Ministerier. Vi skulle have et nyt Departement, der kun har et eneste Kontor, med andre Ord, Kontoret skal være Departement, og deri skal man foruden de underordnede og Fuldmægtigene have en Kontorchef og Departementschefen, og saa Ministeren som øverste styrende. Vil man se efter, hvorledes den administrative Artikulation og Ordning i øvrigt er, vil man finde næsten undtagelsesfrit, at der altid under en Departementschef forterer adskillige Kontorer. I Justitsministeriet er der 3 Kontorer under et Departement, i Indrengsministeriet er der

under Iste Departement 3 Kontorer, i Finansministeriet under hvert af de 4 Departementer 4 Kontorer, hvert med det Personale, jeg før nævnte. Det er jo ogsaa ganske naturligt. En Departementschefs Opgave er jo netop at være det samlede Mellemled mellem Kontorcheferne og Ministeren. Men her vil man have et enkelt Kontor og gøre det til Departement og sætte en Departementschef i Spidsen for det. Den højtærede Minister kan vel anføre det islandske Ministerium. Der har man ganske vist det samme Tilfælde. Men der er det jo særlige Forhold; derfra kan der ikke drages nogen som helst Slutning til Forholdene under et kongerigt Ministerium. Det plejer man dog ikke at gøre saaledes at have en hel Gradation af Embedsmænd for det samme Omraade. For at styre en enkelt Menighed har man ikke baade Præst, Provst og Biskop. For at styre en enkelt Bataillon har man ikke baade Kaptein, Oberst og General. Men her skulle vi have en hel Rangforordning i et enkelt Kontor: Fuldmægtige, Kontorchef og Departementschef foruden Ministeren. — Vil man se paa det Antal Breve, for at tage et Moment, som er blevet fremhævet, der udgaar fra dette gejstlige Kontor, var det nøjagtig i 1891 4939. Jeg tillader mig at tro, at der i de andre Ministerier er enkelte Kontorer, hvorfra der udgaar mange flere Breve end her fra hele dette Departement. Jeg tillader mig end videre at tro, at hele Forretningssagen i disse Sager for dette enkelte Kontor vilde i en væsentlig Grad blive generet. Alle disse juridiske Kandidater ville ligge og falde over hinanden. Sagerne skulle gaa fra den ene Instans til den anden. Forretningssagen vil blive slæbende. Kontorchefen skal have Sagerne en vis Tid, og saa skal Departementschefen have dem en vis Tid, og saa skal endelig Ministeren have dem en vis Tid. De ville blive meget længe under Vejs, som man plejer at sige om kultusministerielle Sager. Naar den højtærede Minister talte om det abnorme, saa er det ikke det, som nu er, der er abnormt; det er snarere det, den højtærede Minister vil etablere med et Departement af et enkelt Kontor. For øvrigt er den nuværende Ordning ikke enestaaende; man kan paavise andre Tilfælde, hvor et Kontor eller Bureau forterer direkte under en Minister. Tag f. Eks. statistisk Bureau; der er ingen Departementschef som Mellemled mellem Bureauets Bestyrer og den paagældende Minister. Det, der altsaa for saa vidt er Uansseligheden, og som bevirker, at man ikke her kan tage, hvad den højtærede